

Ett brev från Amerika

Brevet

Brevet är skrivet för det här läromedlet, men det bygger på Raoul Wallenbergs verkliga brev till sin farfar. Allt det berättar är sant.

Chicago, USA, juli 1933

Älskade farfar!

Tack för ditt brev. Jag mår bra.

Nu är jag i Chicago. Det är en stor stad i USA. Här finns en stor utställning i sommar. Människor kommer från hela världen. Sverige har ett eget hus på utställningen. Jag arbetar där.

Jag studerar i staden Ann Arbor. Den ligger också i USA. Jag lär mig att rita hus. Skolan är mycket bra. I Ann Arbor cyklar jag varje dag. Tack för att du betalar för min skola, farfar.

Jag reser billigt här i Amerika. Jag liftar. Jag står vid vägen, och en bil stannar. Jag åker med och pratar med människor i bilen. Jag lär mig mycket om landet. Var inte orolig. Jag är försiktig.

Jag tänker ofta på dig. Skriv snart igen!

Din Raoul

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
en farfar	pappas pappa
en utställning	en stor plats där länder visar saker för många människor
rita	göra en bild med en penna
cykla	åka cykel
betala	ge pengar för något
lifta	åka gratis med en annan persons bil
en väg	bilar kör på den
billig	kostar lite pengar
orolig	rädd att något dåligt ska hända
försiktig	gör inte farliga saker

Läsförståelsefrågor

1. Var är Raoul nu?
 1. i Sverige
 2. i Chicago
 3. i Ann Arbor
2. Vad gör Raoul på utställningen?
 1. Han arbetar där.
 2. Han bygger ett hus.
 3. Han köper saker.
3. Vad lär sig Raoul i skolan?
 1. att laga mat
 2. att rita hus
 3. att köra bil
4. Hur reser Raoul billigt?
 1. Han liftar.
 2. Han tar tåget.
 3. Han flyger.
5. Vem betalar för Raouls skola? Skriv en mening.

Facit

1. **b)** i Chicago.
2. **a)** Han arbetar där.
3. **b)** att rita hus.
4. **a)** Han liftar.
5. Exempel på svar: *Hans farfar betalar för skolan.*

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Brevet bygger på Raoul Wallenbergs verkliga brev till farfadern Gustaf Wallenberg, utgivna i boken "Älskade farfar!". Originalbrevet skrevs på sin tids svenska; här är språket modernt och enkelt. Sommaren 1933 arbetade Raoul vid den svenska byggnaden på världsutställningen i Chicago, och han liftade ofta under loven. Texten står i presens (*är, arbetar, liftar*) – öva gärna presens och jag-form. Berätta gärna att den unge studenten senare blev diplomaten som räddade tusentals människor i Budapest.

Diskussionsfrågor

- Skriver du brev eller meddelanden till din familj? Berätta.
- Vad gör du för att resa billigt?
- **Skriv (3 meningar):** Skriv ett kort brev till en person i din familj. Vad gör du nu? Hur mår du?

Källor och faktagranskning

- Raoul Wallenberg – Wikipedia (svenska/engelska): https://en.wikipedia.org/wiki/Raoul_Wallenberg
- Raoul Wallenberg | Biography, Death, & Facts – Britannica: <https://www.britannica.com/biography/Raoul-Wallenberg>
- Raoul Wallenberg and the Rescue of Jews in Budapest – USHMM Holocaust Encyclopedia: <https://encyclopedia.ushmm.org/content/en/article/raoul-wallenberg-and-the-rescue-of-jews-in-budapest>
- Raoul Wallenberg 1912–1947? – Forum för levande historia: <https://www.levandehistoria.se/fakta/forintelsen/svenska-hjalp-och-raddningaktioner/raoul-wallenberg-1912-1947>
- Raoul Wallenberg – World War II hero – sweden.se: <https://sweden.se/life/people/raoul-wallenberg-world-war-ii-hero>

Faktagranskad i juni 2026. Nyckelfakta: Raoul Wallenberg föddes 4 augusti 1912 på Lidingö och studerade arkitektur vid University of Michigan. Han kom till Budapest 9 juli 1944 som svensk legationssekreterare och delade ut skyddspass samt inrättade "svenska hus" (omkring 32 byggnader) för att skydda judar undan Förintelsen. Antalet räddade anges olika i källorna: Yad Vashem nämner cirka 4 500, andra historiker 7 000–9 000; siffran 100 000 anses överdriven. Wallenberg greps av sovjetiska SMERSH 17 januari 1945 och försvann. Sovjet uppgav 1957 att han dött 17 juli 1947 i Lubjankafängelset i Moskva, men dödsorsak och exakta omständigheter är fortfarande osäkra. Sverige förklarade honom död i sin frånvaro 2016 (formellt dödsdatum 31 juli 1952). I texterna anges dödsåret 1947 enligt den sovjetiska uppgiften, med reservationen att försvinnandet aldrig helt klarlagts.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-12.